

17

Cumf, 36-1-13

~~35 - 3 - 17~~

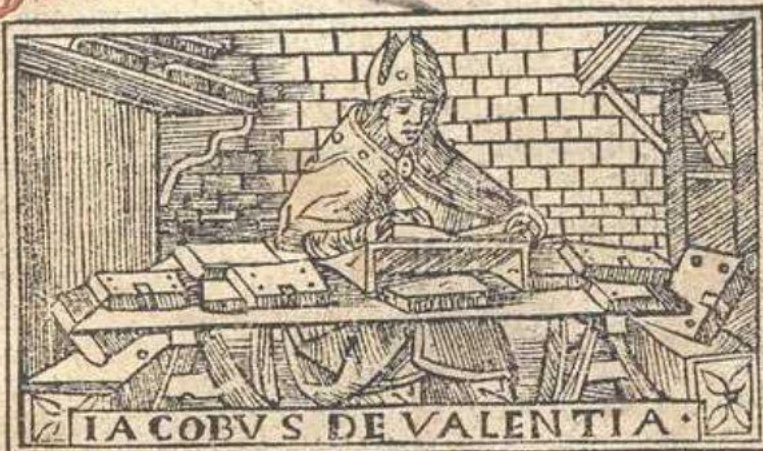

SANCTA TRINITAS VNVS. DEVS. MISERE NOBIS.

Jacobus de Valentia

IA COBVS DE VALENTIA.

D. Jacobi Perez de Valē-

tia Christopolitani episcopi longe Reuerendi: et ordinis diui Augustini obseruantissimi: ac theologi vt doctissimi ita pientissimi: diuine plane expositiones: in **Lentum et quinquaginta psalmos Dauidicos**: quos omnes a Dauid propheticè compositos ad illustrationem fidei nostre conuincit.

Cantica ferialia in biblijs contenta.

Cantica euangelica. Benedictus. Magnificat. Nunc dimittis Gloria in excelsis.

Canticum Ambrosii et Augustini. Te deum laudamus.

Cantica canticorum. Premissis.

Questionibus et earum subtilissimis resolutionibus contra iudeos fidei nostre aduersarios.

Addictum est nuperrime Symbolum Athanasii cum annexa eiusdem Expositione.

Habes candidè Lector adnotamenta marginalia singulis Expositionibus magna diligētia nuper castigatis addita.

Cum Indice in totum opus per elementorum ordinem digesto: atque copiosius quàm hactenus fuerit aucto.

Ex libris Com. Prae. Mis. S. in Cronica. Luc. 11.

¶ Saneq̃ venerando Patri z cum primis obseruando Magistro nostro theolo-
go. M. Johanni Focando clarissime domus pientissimi ac sanctissimi doctoris ad-
ui Bernardi Clareuallis presidi: atq; Abbati dignissimo: Jodoc⁹ Badius Ascē-
sius. Salutem. P. D.

¶ Sine mirari pater amplissime: q̃ tuā in hoc albo primam
nuncupo compelloq; dignitatē. Siquidem tota huius lu-
cubrationis quāta quāta est nauatio: in tuo iā pridem pa-
trone merentissimē est ere: tibiq; vni acceptū ferenda: nō
sine nominis tui altoq; clarissimi honorificentissima: z a
prudētia summa: z a bonitate (seu maius liberalitate) ma-
xima: illustratione. Al prudentia quidē: q̃ hunc incompa-
rabilem optimarum diuitiarum thesaurum ab vltimis vs-
q; hispanijs in clarissimam vallē tuam ascisti. Proui-
dens vcz quemadmodum (qđ vt facundissime ita z verissi-
me Marcus Licero attestat) nulla vite pars: neq; publicis: neq; priuatis: neq; fo-
rensis: neq; domesticis in rebus: neq; si tecum agas quid: neq; si cum altero con-
trahas: vacare officio pōt. In eoq; excolēdo sita vite est honestas omnis: z in negli-
gendo turpitudine. Ita hōs christiani religionē presertim arctiorē (vt tui sunt) pro-
fessi: nulla pars vite psalmodiarum Davidicarum: z canticorū ecclesiasticorū cognitio-
ne vacare potest: quippe in cuius ore semper laus domini esse dī. Et legere z non
intelligere (vt ille ait) negligere est. Prudenter autem cum multi in psalteriū scrip-
serunt: expositionem dñi Jacobi Perez Christopolitani Episcopi sapientissimi
ceteris: quā tuis sepissime audiendam: z vt succinū in manibus terendā cēseres:
pretulisti. Nam p̃ter profundissimam: que in ea est omnigena: rerum scientiā: et
venerabilē styli citra fastidium fluentis claritatem. h̃z hoc peculiare q̃ (absit ver-
bo inuidia) nulla efficacius: aut vehementius ad christianam nos pietatē: z (vt
vulgo dicimus) deuotionem excitet. Ea enī vna est: que totum aurum Aegypti
totas fimbrias Marōtis: tota vaticinia Mosi: omnis ceremonias legis: z totum
deniq; in quo hec omnia continent: psalterium: vni Christo z spōse eius sacrosan-
cte ecclesie vendicat: docens apertissime de solo Christo z sponsa eius locutum.
Que res mirū in modū inflammare potest quēlibet Christi domini amatorem ad
longe frequentius et hilarius huiusmodi psalmos ipsi decantandos: quatin⁹
his legēdis z ediscēdis diuo Hieronymo audiens erit ita prudentissime consu-
lenti. Discamus scientias in terris: que nobiscū p̃manebunt z in celis. Qđ cum de
oib; bonis: tam de psalmodiarum scientia verissime predicari potest: cum tota celi-
tum vita sit optimi maximi dei ac domini nostri collaudatio. Al prudentia itaq;
merito te extollent oēs. Al bonitate vero ac liberalitate maxima: q̃ nō inuidisti ce-
teris mortalibus hunc tā rarum tāq; preciosum thesaurū: sed per religiosissimū
fratrem tuū: z preceptorem nostrū Maturinum de Langeyo solertissime casti-
gatum z indice (quem operi preponemus) illustratum ad chalcographiam nostrā
transmittere dignatus es. vt multiplicatus dispergatur. et pauperibus (idest oib;
aut eruditione: aut admonitione verbi diuini indigentibus) detur. O viros de re-
ligione z de religiosis omnib; q̃ optime meritos. Sed vereor in os laudare. Dñs
deus qui potētissimus est in diuitijs bonitatis sue sit tibi pater beneficentissime
Maturinoq; nro ac omnibus qui tā pium opus libenter lectitabunt ac rediment:
mercedis condigne premium. Vale pater dignissime: et Badium dedititionū tuo-
rum vel quinte classi ascribe. Ex officina nostra chalcographa: Prudēte Natalis do-
minici. M. D. vi. Et iam tertium ad Idus Feb. M. cccc. xviij.

Tabula totius operis.

Tabula insignium Iniarum et verborum in hoc op'e diligētius industria Jo. Badij collecta

De littera. A.

Bacuc fuit verus propheta cccxxv. Q.

Abtō carēt greci. xxvii. Z.
Abrahā Isaac: et Jacob vn
cti oleo spū sancti fuerunt
veri prophete. cccix. R.

Eorū semen secundū repro
missionē sunt xpiani: l3 nō
sū carnē. cclxx. S. Eis scē

sunt pmissiones quinq. cclxxv. D.

Abrahā an fuerit idololatra. cccclj. b.

Abrahā est nomen fidei. cccclxj. S.

Abrahā in sacrificio filij et iuramēto dei agno
uit xpm de semine suo citurū. cccclxxv. U.

Abrahā et cetera nota sunt gratie et c. cccccc. L.

Abalonis in patrem conspiratio. xxxv. U.

Abūdātia bonorū tpaliū ē occasio mali. cxxij. J.

Accidētia panis an sint adoranda. ccccxix. J.

Actionū humanarū qtuor regulatina. lxx. Q.

Adam custodiendo lignum vite quid meruisset
xxix. O. et xxx. B.

Adam an negauerit deū peccando. lxx. E.

Adam secundus xps principium hoīm spūaliū
l3. A. et lxxij. Y.

Adē fuit xps promissus. xcv. J.

Adē pctm q mala illi et nobis intulerit. xcv. L.

Adam idem est qd homo: et filiū hoīs filiū Adē
et est duplex. cxxij. D.

Adam ante pctm habuit inter cetera quattuor
bona. cxxv. S. Incurrit plurima damna p pec
catum. ibi. b. et ante.

Adam. i. terra rubia. l3. post. X. Eius filij. ibi. Y.

Adā et eua fuerūt triplici debito obliga. r48. R.

Adā reliq̄t nobis suū pctm seminalr. clxxij. D.

Adam cōmisi duplicem rapinam. cxx. Z.

Adam duo sunt pncipia oīm hoīm. cccxi. T.

Adē paupertatem et miserā delectat dō. cccxi. U.

Adā nouit qtuor essentialia in deo: cccc. ff.

Adam duo dāna incurrit per pctm. cclxx. P.

Adā fuit creat⁹ in oībus bonis nature. 581. D.

Adam fuit creatus in grā supnaturali gratum
faciente. cccclxxij. D. Non perdidit bona spe
ciei que sunt vires naturales aīe et corporis:
sed ordinem et finem. cccclxxij. J.

Adam p pctm et pgenēs eius spoliāt⁹ oībus
bonis: l3 sup sanctiat⁹ fuit i potētis suis. 583. R.

Adonai nomē dñi nulli veterē reuelatū. xlix. N.

Adonai nomē dei in collo portāt fatui. 419. ff.

Adoratio continet in se reuerentiam: honorem:
laudem: glificationē: et confessionem. cccix. P.

Aduentus xpi scdō quid differt a primo. clx. E.

Egypti reges dicuntur dracones. cccxv. S.

Ætates varie vnus hoīs mystici. xj. B.

Ætates septem hoīs et mundi. xliij. S.

Ætates septem ecclesie ab Adam vsq̄ ad Anti
christum. cccxij. ff.

Ætate scda an quis coluerit deum. cccxi. S.

Æternū sumit tripliciter in scriptura. cccxxv. E.

Æternitas quid sit. cccxv. T.

Æternus qualiter dicatur: pater. cccclxxij. S.
et. cccclxxv. J.

Æternum quo accipiat in sacra scriptura: et
an lex eterna. cccxcj. Y.

Agnus qui sacrificabatur mane et vespere signi
ficabat xpm agnum sine macula offerendum
in cruce. clxxij. Z.

Alamot quid notet et quare. cclvj. E. Uia in al
ma ibi. ff.

Alcoranum mahometicum vñ cōfectū. cccxix. R.

Alepi et cetera lfe hebrai. qd significēt. 346. A.

Allegoria. xvij. L.

Altare quare dicatur mons. cclxxxix. N.

Amara est diabol⁹ serpens antiquus. cccclj. D.

Ambrosius licet hymnos cantaret ab Arrianis
durissime vexabatur. cclxxxj. R.

Ambulatur in lege et via dñi tripliciter. fo. xvij. b.

Aminadab et aminadib differūt. cccclxxij. M.

Amoris mutui viginti effectus. cccclxxix. D.

Amplexit ter spūs eccliam adiurans toties
filias hierlm ne suscitēt spōsam. 574. M. N.

Angeli nedum hoīs obligantur quadruplici
causa laudare xpm. cccxvj. C.

Angeli dñr currus dei in scriptura. cccij. T.

Angelorum creatio et diuissio. cccxvij. J.

Angeli a parte post solum eterni. ccccv. Q.

Angeli qūo benedicant dñm. cccxij. E.

Angelus missus hierlm ante destructionē eius
monuit xpianos exire. cccclxxv. Z.

Angeli sunt equi et quadrigae dei. ccccxix. ff.

Angeli quare cecinerūt canticū nouū. cccclxj. A.

Alas nō esse simul ab initio creatas. cxij. A.

Ala nra sit in baptismo ciuitas dei. clxxij. X.

Ala quelibet fidelis despōsata est vni viro xpo
ccccclxxx. N.

Ala contrahit debitum habitum amissorum
per Adam. cccclxxxv. Z.

Anne Samuelis matris filij quor et q. c cccxx. C.

Anna in cantico suo dicit tria de xpo. 411. ff.

Nō tñ excludit personā pñs et spū sancti. 411. S.

Apostoli vocati infantes. l. R.

Apli de qua tribu pcpue fuerint. cccvj. X.

Apli dñr montes in scriptura. cccxvj. M.

Apli plus q̄ oēs prophete et patriarche intellex
erunt. cccclvij. D.

Apli dñr interdum sagitte in scriptura. cccclxxix.

S. Interdum barba xpi. cccclxxvj. S.

Apostolorum persecutio. ccccx. S.

Apostoli an in morte xpi fuerint heretici aut in
creduli totalr censendi. cccclxxij. R. et L. M.

Aptorū pfectio in diuersas terras. 577. S.

Aque quo nō desint mari. cccij. per totum.

Aque liquefacte ex niue comparatur scriptura
vetus. cccclij. M.

Aq q sup cellis sunt quo laudēt deum. 414. ff.

Arca pcepit dñs fieri ex lignis seihi 26. xi. A.

Arca dñi figurabat primo humanitatem xpi: et
secundo ecclesiam. cccclxxv. S.

Tabula totius operis.

Arce federis fabricatio et figura folio. ccccxxxiij. q. n.

Arca federis quinq; obtulit Salomoni consyde-
randa. ccccxxxiij. l.

Achithofel pditor iude fait typus cxxij. z.

Arcum suum quo vibravit deus. xlvij. l.

Arguere: corripere: flagellare: et castigare quid
xlvij. x.

Argumenta contra dicta in psalmo. viij. xij. xvij.

Contra expositionem tituli psal. xxxix. Contra
eundem psal. Contra psal. lxxj. contra psal. Attē-
dite. fol. cclxj. p. to. Contra psal. cix. cxj. cxxj. ccl
ij. cxliij. fo. cccxj. col. ij.

Arg. contra id dictum qd est Christus semp a pfer
auditu fuisse. fol. lxxxvij. co. j. ad finem.

Arg. probatum xpm aliq; a patre derelictum
lxxxix. col. ij.

Arg. Jacobitaru negatum confessionē vocalem
esse necessariam. fo. clxix. col. ij. Probare volē-
tium xpm in quantum hōem non esse filium
naturalem dei. fo. cccxv. b.

Arg. hereticorum contra versum. tu mandasti.
cccxlviij. col. ij.

Arg. contra pseruationē marie ab ori. cccxv. s.

Arg. iudaicorum inuvalidatio. cccxcij. z.

Arg. iudaicoru contra. q. ij. solutio. cccxcvj. p.

Arma contra diaboli sunt aia xpi et caro. cxxij. b.

Armanit xps discipulos qdrup. p. tu. lxxxv. m.

Armori quatuor gna dedit suis xps. lxxix. q.

Armis triplicibus pterit nos xps. cclxv. ff.

Articuli fidei dñr choide psalterij. cccxcij. m.

Articuli fidei quatenus sint demonstrabiles.
ccccxxxiij. x.

Ascensio xpi tria fecit. lxxij. b.

Aspergi quo sanguine optarit dauid. clxij. R.

Astrologia a quo inueta et diuulgata. xxiij. q.

Stria ecclie sunt fides: spes chari. cclxxvij. l.

Augustini conuersio. fol. cccclij. col. ij. z. iij.

Aug. fide quā pessus est defecit. cccclxxxiij. s.

Auris patris dicitur xps. cx. f.

Auster et torrens in austro quid. cclxviij. C.

De littera. b.

Babylon ciuitas reproborum vt hie-
rusalem. electorum. cclxxxi. T.

Babylon magna ciuitas terrena. et.
ccccxxv. R. Aucta a diabolo. cccx-
xxv. C. T. E.

Balaam et moyses benedixerūt pplm iudateu
in persona ecclie fidelium. cccclxv. s. T.

Baptizari et agere pñiam nihil aliud est quā ef-
fici membrum xpi. clxxij. q.

Baptizato nō solum remittit pctm: s; infundun-
tur spes: fides: charitas. clxxij. R.

Baptizati quare non a penalaribus absoluti
cccclxxxix. R. z. U.

Baptismate instituto oēs obligantur baptiza-
ri. ccccclxxxvij. j.

Baptisma ly. debeat pctā non tñ fomitem. ccccl-
xxvij. n. Facit quatuor. fo. ccccclxxxvij. q.

Baptisma concementes: cōclusiones. iij. cccc

xxj. f. per totum.

Barba xpi dicitur apli. cclxxvij. s.

Stam me dicit oēs gñatōes: quare? cccclxj. T.
Beatitudo vera est finis oīm actuum humano-
rum. xxvij. d.

Beatitudinem tria q sunt de ratione: eius respē-
ciunt. xxvij. f.

Beatitudinis acq̄rēderōnes et opi. multe. xxvij. ff.

Beatitudinem nemo recte petit nisi cognoscens
terminum. xxvij. s.

Beatitudinis partes oēs pplectitur dñs. lxxij. C.

Beatitudinis terminu cognoscēti necessaria. xxvij. j.

Beatorum corpora nondum sint beata. xxx. C.

Bñdicere et laudare quid differant. cxiij. d.

Bñdicere capitur varijs modis. cccxliij. d.

Bñdictio duplex. cccxliij. j.

Bñficia septē opatus est xps in aduētū. cxxix. o.

Beneficia quinq; facta iudeis in itinere ex egi-
pto. cccxxvij. u.

Beneficia collata patribus sunt mirabilia pro-
digia: et indicia: et quare. cccix. q.

Bñficia collata ioseph: moy. et ceteris. cccx. s. T.

Bñficia septem recepit ecclia ob que tenet lau-
dare deum precipue. cccclij. n.

Bestie conantes destruere eccliam. cccxix. R.

Bestie dñr Mahometus Antixps et. cccxx. m.

Bethleē gerit typi xpi et ecclie p̄cipue. xciij. d.

Syblorum translatio sp̄s sancto adhortante fa-
cta. xxiij. T.

Diuersitatis cause. xxv. x.

Bona quatuor p̄cipua habuit ante peccatum
adam. cxxv. s.

Bona facta in pctō vtrum valeāt ad vitam eter-
nam post actam pñiam. clxxij. C.

Bona quinq; cōtulit de⁹ iudeis in deserto. ccij. p.

Bona tria consequitur misericors in hac vita.
ccccxxxiij. z.

Bona sunt p naturā et sp̄m suā oia. cccxliij. o.

Bona q̄nuor acceperūt creature a deo. cccclij. p.

Bruta animalia cur instituntur ad laudandum
ccccxij. b. cccclij. C.

Bona quinq; ex aduentu xpi. ccccxix. z.

Bona ecclie licet temporalia annectuntur spi-
ritualibus. cccccxxxiij. l.

De littera. C.

Celestia q̄no peribunt post diem iudi-
cij. fo. cclxxvij. q.

Celum celi dñor: an hominibus com-
petat. cccxxxiij. R.

Celum sp̄iale et terram fecit in aduē-
tu suo xps. cclxxvij. z.

Celi christalli est sup̄ p̄mūz mobile. cccclij. ff.

Celi motu cessante an oia perirent. ccccxvj. n.

Celi et terra sūt dupl̄r pleni gñā dei. cccclxxvj. R.

Calix triplex in scriptura. cccxix. n.

Cantare et psallere quid differant. cccxviij. R.

Canticum nouum. i. lex euangelica. cxj. T.

Canticum triplex in scriptura vetus: nouum: et
glotie. cxj. u.

Canticū duplex i scriptura no. et. cccxvj. b.